

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

вносять: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою щодня 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. шадніці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо русне ми сердце і віра руска“. — З Русланових поштів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5 год по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцеві в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише а попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані вільні від порта. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надіс-нім“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Важке положення.

(X) Австро-угорська монархія переживає в сій хвилі важке положення. В хвилі коли на європейськім овиді нагромадили ся такі зловіщі хмари, що можна сподівати ся вельми поважних і далекосяглих подій, в хвилі, коли монархія потребує зєдинити всі свої сили, щоби на зверх виступити з цілою повагою, в її внутрі запанував розстрій і розлад, котрий розведнує і ослабляє становище монархії.

В часі прилуки Босни й Герцоговини переживала наша монархія також важке пересиле, однак тоді гр. Еренталь зумів виступити перед Європою із зєдиненими силами монархії і двигнути її значення і повагу. Тепер его наслідник гр. Берхтольд виступив з почином в справі втихомирення відносин на Балкані і удержання там політичної ненарушимости, а успіх сего почину мав би велику вагу і значення передовсім для нашої монархії. Однак успіх сего почину можливий тоді, наколи монархія зможе виступити із зєдиненими силами на зверх і надати змаганням керманіча заграничної політики потрібного притиску і ваги. Як раз тепер збирають ся делегації, котрі будуть мали ухвалити дальші засоби на потреби армії і флоту, а тимчасом в одній половині монархії, в Угорщині запанував цілковитий розлад і розстрій, котрий обнижує повагу і становище монархії в очах Європи. Делегаційна сесія буде відбувати свої наради у Відні, тут збере ся також угорська делегація, вибрана передвчера серед таких яскравих подій в угорській соймі.

Угорському правительству повело ся вибрати делегацію, однак вибір сей став можливим доперва по усуненню опозиції, котра не буде заступлена в делегації. Опозиційні послы усунені з сойму вибирають ся до Відня на делегаційну сесію, щоби там засісти на галерії і викликати бучі та спивити наради делегації. Вже тепер придмує угорське правительсто способи, щоби обезпечити спокій нарадам угорської делегації, котра відбувати буде засідання в будинку угорського міністра а latege, а будинок сей уважає ся екстериторіальним і тому віденська поліція не має там ніякого притиску. Угорське правительсто задумує отже вислати до Відня відділ угорської поліції і умістити его в будинку угорського міністра, щоби в потребі усунути галабурдників. Нема сумніву, що таким способом поведе ся в угорській делегації удержати лад, однак події, які можуть там при такій нагоді скласти ся, готові довести до ще більшого сорому, а се зовсім не причинить ся до поваги монархії. Яке вражіння зробилиб такі соромні події в цілій Європі, можна собі уявити, а се в хвилі, коли монархія потребує піддержки Європи для переведення предлогів гр. Берхтольда в балканській справі. Коли борба улична поміж послами в угорській соймі і з поліцією знеславляла в страшній і печуваний спосіб цілий парламентаризм і підкопала повагу і становище Угорщини, то очевидно ще більший сором вийде з того, колиб до подібних подій дійшло в найповажнішій тїлі законодавчій, в делегації. Такі соромні події неперечно відбилиб ся в поглядах європейських держав на відносини Австро-Угорщини. Європа добачалаб в них неміч і безсилність нашої монархії, а її голос в справах за-

граничної політики втратив би дотеперішнє значіння.

Проводирі угорської опозиції Юст, гр. Баттіяні, Кошут в своїм партійнім завязію і засліпленню задумують дійсно довести у Відні підчас делегаційної сесії до великої бучі, хоч деякі часописи запевняють, що розважніші між ними, як гр. Андраші і Альберт Аппоні намагають ся остерегти опозицію перед такою загоріlostю, котра може мати далекосяглі і сумні послідовности і для Угорщини і для цілої монархії та зможе ще поглибити пропасть між Угорщиною а Кораною. Чи намагає ся сих поважніших угорських проводирів опозиція осягнути який успіх і здержати засліплених загорільців від соромних і огидливих буч, годі наперед предсказати. На всякий спосіб Австро-Угорська монархія переживає вельми важке положення в хвилі, коли якраз потреба їй як найбільшого скуплення і зєднання сил і скріплення її становища і поваги в Європі.

Огляд на Евхаристийний тиждень.

(Δ) Як небудь проминує уже світлий і величавий Евхаристийний конгрес у Відні, на котрім згромадили ся так численні учасники з усього катол. світа, то мимо того остане він по всі часи памятим для всіх учасників, а також весь католицький світ буде міг довго ще черпати з тої пребогатої криниці гадок і ідей порушених на численних нарадах конгресу для оживлення і відродження християнської суспільности. Неопінієм придбавем відбутого конгресу остане та свідомість, що християни-католики всего світа щораз більше єднають ся около Найсв. Евхаристії, що в тім згляді відпадають всі ріжніції язика, народности і державні і політичні, наколи розходиться ся о се, щоби виявити справдешнє християнське житє.

Многочисленні і ріжнородні були урядження сего світлого, величного і достопамятного тижня. Величаві і поважні збори і наради, світлі вистави, нечисленні богослуження і проповіді, секційні розправи, денникарські статі і звіти, все те без сумніву причинило ся до поширення і поглиблення ідеї Евхарист. конгресу.

Успіх Евхаристийного конгресу був не звичайний і доси небувалий, католики з усіх сторін і країв світа зібрали ся, зблизили ся і зєдинили в ім'я Найсв. Евхаристії, пізнали себе обопільно і зрозуміли, а також вороги християнства і катол. Церкви, хоч із скреготом зубів, були переняті подивом і були приневолені признати велику вагу і значіння та вплив конгресу на суспільні відносини і на всю культуру людства. Тимто годить ся все це повертати до сих минулих подій, до огляду на все те, що там відбувало ся, а особливо і для нас Русинів висновувати із сего послідовности, набирати ся досвідом на чужих і приміювати все те в наших відносинах, в нашій житю, поправляти наші хибби, виповняти недомоги і недостачі і тим способом причиняти ся до розвитку і поступу нашого народу.

Відень і інші більші міста монархії були доси видном загально австр. католицьких віч,

в котрих брали нераз участь також Русини. Однак ніколи доси не проявила ся така громадська участь руского народу в тих зборах, як на XXIII. Евхарист. конгресі світовім у Відні.

При такій нагоді могли ми з одного боку приглянути ся силі, організації і культурним відносинам інших народів, покористувати ся їх досвідом, їх придбаннями, а з другого боку могли ми також осягнути погляд на наші сили, побачити наш поступ, але також наші ще численні недомоги і недостачі. І тому то з тої нагоди треба нам також розглянути ся в усім тім, порівнюючи наші сили, наші придбання, наш поступ, наші хибби, наші недомоги і недомоги з відносинами інших народів та виснувати для себе поуку для будучини. Задля того будемо також, подаючи огляд про Евхарист. конгрес звертати бачність на все те, чим визначила ся участь нашого народу, а в чім ще проявили ся недомоги, недостачі і хибби, бо в зрозумінню хиб і недостач лежить почин направи і поступу.

З польско-русского лабіринту.

(VIII.) Добігаємо до кінця, до властивої річі, до якої зрозуміння були доконче потрібні в попередніх частях обговорювані справи до польско-рускої угоди.

Кульчицьких в польській суспільности мало, у нас же менше людей таких, які не для злосливости, не для реклами, не для партійности, ні для „братерівської“ демагогії сипали би своїм правду в очі, но в цілі їх поправки.

І щаслива та суспільність, в якій лоні найдуть ся такі люди, які лиш для добра загального поступають так, як поступив Кульчицький.

Щасливішою була би ще, наколиб зрозумівши доbru волю автора, витягнула ся суспільність з сего певні конвенції і з неодного скористала.

Та й нам неодну з того витягнути науку. Можемо зробити се тим легше, що писав се чоловік нам чужий, що годі закинути йому злу волю ізв якихсь аспірацій на катедру українського університету, або директуру гімназії, або що таке инше.

Кульчицький представив ся мені як чоловік, який обсервуючи справу боротьби між нами а Поляками з боку і не ангажуючи ся до ніякої з тих сторін, вилуцшив як на долони хибби обох сторін, які не допускають до польско-руского порозуміння.

І добре зробив, що інформуючи польську публіку про наші справи, обговорив їх і „вірно“ і „совісно“, коли би був се зробив який Українець, були би ми в его щирі і добру волю не повірили.

Подібна ревізія як польської так і рускої політики була би рішучо в очах більшої частини нашої суспільности „вийшла з під диктату Божиньського“, а він став би рішучо „суспільником“. На щастє забрав ся до неї чужий нам Кульчицький.

Боротьба, яку провадять обі народности в Галичині, наражає їх на многі шкоди і небезпеки.

Завзята ворожнеча між ними нівечить одноцїлість краєвої політики.

В таких обставинах треба доконче шукати якоїсь точки виходу і треба або заключити угоду, або Галичину розділити.

Чи можливим є вині поділ на дві окремі території: західну польську і східну руску?

На се Кульчицький відповідає — неможливо!

Розміщене Поляків і Русинів в нинішнім часі є того рода, що унеможливує оно навіть приближене відділення народних територій.

В західній Галичині вривують ся Русини вузьким поясом на Підкарпатю далеко на захід.

В східній Галичині, Поляки посідають в многих повітах значну меншість, а в двох повітах, прилягаючих до західної Галичини (в Березівській і Ярославській) мають більшість.

Поділ Галичини, в таких обставинах є дуже тяжкий, а переведення его після ріки Сяну неслухняний.

Певно — привіс би він Русинам значні користи, бо запевнив би їм панованє у східній Галичині.

Но загварантованє прав народним меншостям мусіло би бути забезпечене і то ослабило би значно перевагу Русинів над Поляками.

А до того сили економічні і культурні Поляків були би рівнож немалі, з якими Русини мусіли би ся чєслити. Та й ся руска Галичина на дальше не мала би руского характеру, а народна боротьба не то не зменшала би ся, но ще заострила би ся і то по обох сторонах.

Зрештою ще одно мусимо взяти під розвагу:

Як би прийшло до такого поділу Галичини, то й рівночасно мусіло би ся розділити й Шлез, й Буковину, Чехи й Мораву, одним словом, поділ такий мусів би потягнути цілковиту реорганізацію Австрії, що в нинішніх часах було би річчю неможливою.

Так бачимо отже, що говорячи про польско-руску угоду, мусимо виліминувати з гори помисл поділу Галичини а перейти до явного розв'язання справи.

Полишає ся отже з konieczности инша концепція: повного рівноуправлення обох народів і забезпечення їм самостійности в тих культурно-просвітних та економічних областях, в яких можна перевести поділ між сферами діяльности Поляків і Русинів!

А рівноуправлення обох народностей і забезпечення їм самостійности в своїх справах, вимагає:

1. Справедливої виборчої реформи до сойму.
2. Запевнення Русинам у краєвім Видлі 3 голосів а Полякам 5.
3. Утворення посади віцемаршалка, яку постійно занимали би Русини, а се на те, щоби мали свого мужа довіри в автономічній адміністрації краю.
4. Утворення окремої рускої Ради шкільної, зложеної з самих лише Русинів, як зверхньої влади над народними школами і середними науковими закладами.
5. Заложення українського університету у Львові.

6. Поділу сум, призначених на просвітньо-економічні цілі в Галичині між рускими і польськими інституціями на основі постійного ключа.

Всі ті що йно вичислені реформи увільнили би Русинів від залежності від Поляків, полишаючи їм широке поле праці в різних напрямках.

Величезна більшість була би у Русинів з тих реформ вдоволеною і в суспільності рускій рішучо витворив би ся тоді уміркований настрій, який не закидаючи дальших народних аспірацій, умів би також цінити те, що є.

Така угодова руска партія здобула би у власній суспільності повагу і мостила би дорогу до дальшої праці!

І тоді інтереси Галичини як цілості одержували би підперте обох народів, для яких розширене автономії краю було би пожадане!

Річ природна, що всі в горі наведені реформи не дадуть ся так скоро перевести в протяг одного, або двох років.

Вимагають они о много довшого часу.

Але суть такі, до яких треба як найскорше забратися:

1. Реформа виборча до сойму.
2. Основане університету у Львові.
3. Утворенне уряду віцемаршала і відданне его Русинам.
4. Призване Русинам з членів виділу краєвого.

Справи ті законно повинні бути поладжені протягом одного року.

Є в суспільності певні конечности, котрих оминати годі! До таких конечностей належить пробуджене до самостійного життя народів, які віками були завойовані іншими, а в яких висші класи піддали вивародовленню.

І не лише одиниці, але й цілі суспільности мусять в тими конечностями числятися ся.

Наймогутіші правительства, які мають мільони та сотки тисяч добре узброєного війська і численну собі віддану бюрократію, все таки дуже часто не можуть робити того, чого бажать і не раз мусять улягати тим суспільно-політичним конечностям.

Могуча Англія, яка поборола Наполеона, по віковій боротьбі з Ірландією, по здавленню численних її повстань — скінчила тим, що нині надає їй автономію!

Історія знає таких примірів більше!

А коли самостійні, могутні держави мусять часто піддати ся різним конечностям, то чи Поляки мають бути в тім управілеювані?

Ні своєї власної держави, ні власного війська, ні власної бюрократії, ні своїх мільонів не мають.

„Musimy więc więcej od innych liczyć się z różnymi koniecznościami!“

„Powinniśmy mieć odwagę nie okłamywać siebie samych, jasno spojrzeć na rzeczy, w sprawie ruskiej i załatwić ją ugodowo!“

Суспільність польська повинна з гордою відкинути ради тих, які не вважаючи на історичні досвіди і не числячи ся в дійсности — пхають єю на небезпечну дорогу безглядної боротьби з Русинами, до конфлікту з державою і т. д. в ім'я але зрозумілої народної амбіції!

В інтересі живого народу і его розвитку, можна, а не раз мусить ся щось в батьківщині стратити, щоби через те скріпити її головну частину!

В Синоді, дня 22. серпня 1912 р.

4-ка.

Допись з Снільщини.

(Початки сивми-православя в Снільских горах).

В Снільщині вже від давна ширять між темним непросвіченим народом русофільство, між іншими дяк Теодор Парацк з Коростова і Чудикович з Оравчика, політичні прихильники др. Миновича з Скольного. Дяк

Теодор Парацк до недавня вчив дітий російських пісень, заложив „Дружину“ і читальню Качковського, яка однак упадає.

В році 1911. іменовано адміністратором Коростова о. Йосифа Кмицикевича дяча на поли просвітнім і оборонця нашої св. Церкви. Коли о. К. прийшов до Коростова, а люди дізнали ся, що то Українець, виступило якого пів села против него. Часть збунтованих парохіян співала вечерами російські пісні під вікнами, бо між ними було багато таких, які говорили, що Українець не править Всеночного Богослуження, що кожного Українця можна убити і вигнати з села, що за кожного Українця дає Росія 50 сотиків. Рівночасно агітовано, щоби священники Українцями не дати на Службу Божу, ані бохонця хліба.

Мимо тих грізб не злякав ся молодий оборонець Церкви, забрав ся до піднесення села і навернення їх на дорогу правди св. віри. Підніс загирену читальню „Просвіти“, заложив тов-а „Сільський Господар“, „Сокільску Січ“ — купив зі складок прапор, так що до пів року лишило ся збаламучених православем 26 господарів. До ухвалення корчми не допустив, так що жид пішов зі села.

Москвофіли старали ся шкодити в праці на кождім кроці. При закладаню „Сокола“ сварив ся дяк Парацк з другими, що прибуло 4 жандармів, при посвяченю прапора знов візало на слідство против о. завідателя аж 2 деканів. Після приказу Митрополитальної Консисторії з 20. мая 1912. р. в Епархіальних Відомостях поміщено, що кождий священник є в совісті і під тяжким гріхом обов'язаний почити людей про нашу Церкву а церкву схизматичку. Таку вибрав собі тему до проповіді о. завідатель. Коли переходив всі 4 точки а відтак обговорював різниці, відозвав ся на голос в церкві Юрко Калинів: „то не правда, не слухаймо, виходім!“ І вийшло 21 людей серед гамору і крику з церкви, так що не дали о. Кмицикевичеві докінчити проповідь. Згуртувавши ся перед домом, збунтовані кричали: „Почекай, з Тебе, Українче, буде лята ся кров!“

Між народом крутять ся агенти, як н. прим. функціонер веліницький зі Скольного, розносять брошури і одна з тих під загол. „Віра в Церкву“ дістала ся в руки посла Льва Левицького, котрий виїс інтерпеляцію в сій справі в парламенті. В сій брошурі висміяна наша св. Віра, наша Церква а огидними словами споневіраний наш Архієрей. І питаю ся, чи мимо тих даних мав сидіти о. Йосиф Кмицикевич з заложеними руками? Чи яко вірний св. Церкві і своєму архієреєві міг не виступити і не почити людей. І дійсно поучував нарід і за се представлено его в Митрополитній Консисторії бунтівником, хоть за се належало би ся єму радше признание.

Ось другий факт. На основі припоручення Митроп. Ординар. з дня 20. VII. 1912. ч. 6855/І. п. з. „Приказ“ поміщене, що Всч. оо. обр'язаві з всею пильностию учити і різниці меж вірою катол. а схизмою все підносити і вірних своїх до повної свідомости і переняття ся цілковито привести. І знов, коли о. Йосиф Кмицикевич прочитав сей приказ і сказав, що на 2-гу неділю буде мати на сю тему проповідь, знов тих 21 людей вийшло. І чи ж сї факти не дають повного доказу, що православє ширить ся?

Тому caveat consules, щоби не було за пізно.

Вірний.

Вистава домашнього промислу в Коломиї під протекторатом Іх ц. і к. Високости Архієпископа Карла Франца Йосифа і Архієпископа Зити від 21. до 30. вересня 1912

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Роджество П. Д. М.; римо-кат.: Матея ап. — В неділю: руско-кат.: Йоахима і Анни; римо-кат.: Маврикия. — В понеділок: руско-кат.: Микодорі; римо-кат.: Теклі.

— Радник Двора Ол. Барвіньський вернув з Евхаристійного конгресу до Львова.

— Гімназійний курс в Глинянах. Сего року основано в Глинянах гімназійний курс, на який вписало ся 11 хлопців і 9 дівчат. План науки такий самий як в державних гімназіях. На курсі вчать: о. Костишин (релігії), та академіки: Ст. Галав, С. Тимяк і Саламаха. Оновді відбула ся нарада глинянських міщан, на якій ухвалено перемінити за рік курс на приватну гімназію з двома (I і II) класами і приступити до будови гімназійного будинку.

— Приїзд міністрів до Галичини. Програма інспекційної прогульки міністрів Трьки і Длугоша вже усталена. Після невіддуги міністри з Відня в неділю дня 22. с. м. о 10. год. 15 хв. вечером. Слідуючого дня звидять Осьвенцім, Бреще, Пустинію, Яворжно і Серпу, оглянуть сплавний канал Затор-Самбірков, регуляцію Рудави і Висли. Дня 24. с. м. будуть міністри в Кракові, поїдуть кораблем до Неполувиць, по полудне уділять муть послухань, оглянуть архітектонічну виставу і заведене Зеленецького, а вечером видасть місто в їх честь обід. Дня 25. оглянуть пристань в Надбєрезу і інші регуляційні праці і цукроварню в Пшеворску. 26. с. м. прибудуть міністри до Львова. Програма побугу у Львові ще на разі не усталена, зробить се намісництво. Як зачувати, мають міністри оглянути будови більших правительствених будинків м. і також і університет. Дня 27. будуть в Дрогобичі, де оглянуть відбензинарню і нафтові урядження, потім поїдуть до Станіславава і Галича. В дня 28. і 29. с. м. буде міністер Трька на Буковині.

— Австрійський бюджет на 1913. р. Віденські часописи доносять, що праці над бюджетом на 1913. р. є вже майже покінчені. Найбільше інтересний є бюджет міністерства веліниць. Будуть в нїм узгляднені більші доходи державних веліниць і більші персональні видатки. Видатки сї будуть більші о 23 міль. корон. На 1912. р. преліміновано 57 мільонів на о процентовані а амортизацію капіталів інвестованих в державних веліницях. З сего титулу буде вимагана на 1913. р. квота 50 мільонів. Інвестиційний бюджет державних веліниць виносить около 40 міль. корон.

— Перед угорською опозицією в Відні. З Відня доносять: Намір угорської опозиції, щоби устроїти крикливу демонстрацію на засіданю угорської делегації в Відні, заклопотав немало як угорске так і австрійске правительство. На основі угорського закона є угорська делегація комісією угорської палати послів, отже в її засіданнях можуть брати участь і ті послі, що не є її членами і на тій постанові покладає опозиція свої пляни що до евентуальної бучі в Відні. Палата при ул. Банковій, де буде радити угорська делегація, є позаобластна, віденська поліція не має отже права там урядувати; могла би там урядувати лише угорська поліція і як зачувати, має приїхати до Відня 100 угорських поліціянтів під проводом інспектора Павліка.

Здає ся отже, що в Відні повторять ся ті самі сцени, що в Будапешті. Банкова уличка буде може в понеділок інтересним тереном, на котрім рішать ся практично правно-державні питання, повстаючі з дуалістичного устрою монархії.

Справа представляє ся так: Угорська поліція буде урядувати внутр палати, перед палатою власть єї устає; на улиці право і власть буде при віденській поліції, що до котрої належить сумнівати ся, чи виступити проти виконаних з будинка угорських послів. Можна ще ужити спільної армії, але і в тім випадку не схоче австрійске правительство приложити до сего руки. Угорська політична власть мусіла би зажадати військової помочи від спільного міністра війни на основі припису закона, силою котрого спільна армія може бути ужита до удержання порядку і ладу в краю. Чи однак таке домагане може поставити угорська власть і в Відні, належить сумнівати ся.

Імовірно і віденські соціялісти задумують на випадок авантур в угорській делегації устроїти демонстрації на улицах Відня.

— Шпигунська афера Лисюка. Дирекція скаргу бу засуспендувала вже концепіста дирекції скаргу Вол. Лисюка, арештованого минулого тижня під замітом шпигунства. Дотичне письмо доручено єму в вязниці. Доручено єму вже також акт обжалованя, проти якого вніс він відклик. Розправа проти Лисюка і інших членів ватаги Стецишина відбуде ся за кілька тижнів.

— Отроєне цілої родини грибами. З Тернополя доносять: Полевий Богдцький, занятий на фільварку в Загребелі коло Тернополя найв ся в неділю дня 15. с. м. разом з жінкою і 4 дітьми грибів, котрих отруя зачала ділати аж на другий день. Лікаря візвано аж у вторник по полудни; на его порученє перевезено хорих до шпиталю в Тернополі. Того самого дня умерло двоє дівчат, другого дня скінчила жите трета дочка. Батько, мати і четверта дочка лежать в безнадійнім стані.

— Новий соймовий посол В Коломиї відбув ся вчєра, з причини опорожнення мандата уступленем дотеперішного посла з курії більшої посілості, доповнюючий вибір. На 111 управнених до голосованя голосувало 47 виборців. Послом вибраний князь Лев Пузина, який одержав 47 голосів.

— Програма будови російської флотії. З Петербурга доносять: В цілі переведеня малої програми будови флотії, повідомило міністерство маринарки вартати будови кораблів, що на їх розширенє призначує 10 мільонів рублів. Видатки на флоту винесуть в 1913. р. 230,300,000 рублів; з того 69,600,000 рублів призначено на портові будови, 18 мільонів на дальшу будову кораблів в Севастополі: „Петропавловська“, „Гангута“ і „Полтава“, а 28 міль. руб. на дальшу будову кораблів чорноморської флотії.

— Ізнеможений. Перед кількома роками напечатано в Москві український переклад Евангелія, який зладжено під редакцією тогочасного подільського єпископа Партевія. Хоч сей переклад затвердив був синод і печатала его синодальна печатня, то таки єпископ Партевій понав в неладку своїх настоятелів за свої українські пересвідчення і зівстав перенесений до Тули. Се вплинуло лихо на его здоровлє і тепер він — в 54. році життя — виїс просьбу до синода о перенесенє его на сталий супочивок.

— Нова комета. В Сиднай відкрито нову комету, пятої величини. Хвоста єї на разі не видно; находит ся она недалеко противної сторони сонця (опозиція). З сего положеня виходить, що ся комета є тепер дальше від сонця, чим земля. Сильний однак рух промовляє за тим, що комета є досить близько землі, бо кождий рух видає ся нам тим скоршим, чим ближше нас він відбуває ся. Напрям руху є такий, що імовірно комета ще більше зближає ся до опозиції, а отже і до землі. Комети, яких біг є недалеким землі, можуть становити дуже красне явище, хоча коротке. Важнішою для розвою комети в таке гарне явище є ся обставина, що комета в дальшій бігу зближає ся дуже до сонця. Такою була она в січні 1910 р.

— По демонстраціях в Будапешті. Звідтам доносять: 19 осіб, покарічених підчас онодішних демонстрацій, перевезено до шпиталю св. Роха. Всі, з виїмком одного банкового урядника, мають рани від шабел на голові. З арештованих осіб задержано 59 до вчєра рано на поліції і засуджено їх на гривну від 10—80 К за опір власті і безправне ношенє оружя. Проти одного шевського челядника, що розбивав ліхтарні і нападав на поліціянтів, веде ся карне доходженє.

— В „обороні“ чєсти. У вторник і середу повстало з приводу подій в угорській соймі 7 „говорових“ справ. Вчєра по полудни відбув ся двобій на pistolsеті межі послами Бєлєш Руднаєм (партія праці) а Стефаном Зліньшкім (партія Кошута). Свідки умовили двократну виміну куль на 25 кроків. Pистолет Зліньшкого не вистріляв. Руднай вистріляв два рази, але хибив. На тім скінчив ся двобій. Противники розійшли ся, не помиривши ся.

Другий двобій відбув ся вчєра на тяжкій шаблі межі послами Г. Кубінім (партія пра-

ГРАМОФОН

з маркою

„ПІШУЧИЙ АНГЕЛИК“

є синонім апарату відтворюючого музику і спів чєсто і природно, отже ніхто не повинен давати ся зводити шумним рекламам, якими конкуренція захвалює свої товари і залягувати до одніюкого складу оригінальних ангеликових грамофонів

Цінники даром і оплатно.

Йосифа Векслера

у Львові ул. Сикстуска ч. 2, ч. тел. 1560.

В Кракові, ул. Флєоріяньска ч. 25.

і Гродька 71, тел. 1241.

щоби перекопати ся, що вироби ангеликових грамофонів є верхом техніки на точі удосконаленя і ніякий інший виріб не видержує порівняня з ними. Найбільший вибір плит першорядних артистів одержить ся тільки на ангеликовій плиті. Демонстрація без примусу купна. Шляги в ратальних сладах. Концертний грамофон з 5 плитами т. є 10 знимок

коштує 50 корон.

ції) а Юр. Смерчанім (народна партія). Пос. Кубіні вийшов з легкою раною на голові; на тім скінчився двобій. В двох справах відбуваються ще засідання і наради свідків, а прочі полагоджено мирово.

— **Кінотеатр на услугах політики.** Демократичний кандидат на предсідника Зєднєних Держав, губернатор Вільзон, казав зробити з себе фоно- і фотографічну знимку, щоби зробити вічною в фонографі свою кандидатську бесіду. Всі кінотеатри одержують, розуміє ся, плити і виборчі фільми даром. За приміром Вільзона мають піти також інші політики і агітатори, щоби не псувати собі горла і заощадити дорогих подорожжів.

— **Поворот з країни вічних ледів.** Німецькі дневники доносять, що перед кількома днями повернула з Гренляндії наукова виправа, яку вів Швайцар др. де Квервайн. В противенстві від Нансена, котрий перший в 1888 р. відбув подорож по Гренляндії від сходу, зачинаючи від Умівік, на захід, Квервайн почав свою подорож з Якобсгавна на західній побережжю і дійшов на східне. Виправа ствердила, що середуща часть Гренляндії доходить до висоти 2500 метрів; недалеко східного берега є вершки значно виспі, що належать до ланцюга гір і тягнуться рівнобіжно з берегом. Подробиці про перебіг виправи є доси незвісні. В недалекій будучині вибирає ся до Гренляндії нова виправа під проводом данського капітана Коха, який брав участь в виправі М. Еріхсена; задумує вибрати ся в тім самім напрямі, що др. Квервайн, лише зачинає від точки, висушеної значно більше на північ.

— **Однострої для дневників в Росії.** Російське міністерство двора приготує начерк спеціальних одностроїв для дневників і дописців, що можуть брати участь в торжествах в присутності царя. Також і фотографії, що доконують знімок тих торжеств, мають одержати однострої.

— **Пригоди російського шпигуна.** Перед пів роком арештовано на Буковині за шпигунство в користь Росії Єліфана Куруца і відставлено до слідчої в'язниці в Сучаві. Тамтого року ходив якийсь строгий промисловий інспектор по полудневій часті Буковини і перераховував ґрунтовно свої інспекції і вже за маленькі промахи карав немилосердно а навіть замикав підприємства. Увільнити ся від секатур такого інспектора можна було лиш тим способом, як заплатило ся сейчас належну кару. Як підприємцем було сего вже за багато, пожалував ся один з них у старостві і виказало ся, що інспектором був не хто инший, як Єліфан Куруц, який в той спосіб добував собі гроший на прожиток і на заплачене шпигунських робіт. Цікаве також і те, що Єліфана Куруца видалено з Росії і що такий важний уряд передано злочинцеві. Куруц вславив ся також деякими іншими штучками. Сповняючи свою службу в сторожинецькій повіті зайшов він до одного управителя школи, який мав дорослу доньку, представив ся румунським офіцером і попросив о її руку, на що родичі охотно згодили ся. Незадовго вже мало відбутися весілля. Покінчивши свої роботи і видавши, що ему усуває ся ґрунт під ногами, хотів він зірвати зносини і виводити для тої цілі, що жінки румунських офіцерів мають приступ до двора, але мусять бути високими на 170 см., а его суджена має лиш 168, тому мусить він з нею розійти ся. В домі настала ізза сего велика гризота. Родичі постарали ся за тяжкі гроші о лікарське свідоцтво, що їх донька має 170 см., але молодий тимчасом десь здимував. А здибали ся они з ним аж у суді, бо він не доста, що обманяв бідну дівчину, але ще й її замішав до свого поганого ремесла; однакже виказало ся, що дівчина невинна. Цікава також історія, як він ховав ся перед жандармерією. Знаючи, що жандармерія за ним слідить, скрив ся він в маленькій сільці таки в постерунку жандармерії. Він представив ся знов румунським офіцером, що шукає за дезертирами. Жандарми его дуже вицілюво прийняли, а тимчасом їх товариші, що слідили за ним, не сподіваючи ся, щоби він міг на постерунку скрити ся, продовжали за ним погоню дальше. Слідство викazuje багато обтяжачого матеріалу.

— **Директор банку фалшивником монет.** В Благочесенську на Сибірі арештовано директора міського банку Семерова, який належав до ватаги міжнародних фалшивників гроший. Арештований видав за час своєї злочинної практики кілька мільонів в підбрюлюваних

стокарбованцях. Ся ватага мала філії в Росії, Сибірі, Конґресівці і Фінляндії.

Оповіді.

— **Зі Львова не поїде окремий поїзд** на отворення вистави в Коломиї, бо до нині в полудне (отже поза означений первісно речинець) зголосило ся ледви 50 і кілька учасників. Можливо, що перед самим відїздом поїзда зголосило би ся було по білети пів тисячі прогульковців, але тимчасом львівський „Сокіл“ мусів би ризикувати високий задинок, який пропав би, если би не було 280 прогульковців, потрібних до оплачення поїзда. Думаємо однак, що хто мав поїхати на отворення вистави, то і без окремого поїзду вибере ся туди, хоч залізниця буде коштувати де-що дорожше.

— **Вічанє п. Володимира Шухевича,** інженера кравового виділу, з по-ую Іриною Марнею Кормошівною, дочкою адвоката д-ра Теофілія і Александри Кормошів, відбуде ся в суботу дня 21. вересня о 6. год. вечером в катедральній церкві в Перемишлі.

— **В Жужели** коло Белза відбуде ся в неділю дня 22. с. м. о 3. год. по полудні посвячене сокілського прапора.

— **В Наконечнім,** передмістю Яворова, відбуде ся в неділю дня 22. с. м. посвячене двох читальняних домів, а то від год. пів до 4. „на кінці“ а від пів до 6. при церкві.

— **Услівя прийняті до академії ветеринарії у Львові.** До прийняті на звичайного слухача академії ветеринарії у Львові є потрібне свідоцтво зрілості з гімназії або реальної школи. Час студій триває 4 роки, або 8 курсів. Доктори медицини і слухачі інших висших заведень можуть мати за міністеріальним дозволенєм деякі виклади узгляднені. Впис починає ся 1. і триває до 8. жовтня. Від чесно-го, яке виносить для австрійських горожан 50 К, а для заграничних слухачів 75 К за кожний піврік, можна бути увільненим вже на першій півроці, без огляду на державну приналежність. Можна бути увільненим на основі подань потверджень свідоцтвами убожества і зрілості, а на висших роках свідоцтвам з річних іспитів, чи то колекцій. Від 1908/9 шк. р. мають право ветеринарній академії промовання дипломованих ветеринарних докторів ветеринарії (doctor medicinae veterinariae). При вписі треба предложити слідуючі залучники: метрику, зглядно свідоцтво уродження, свідоцтво зрілості, а коли кандидат в попереднім році не був в ніякім з публичних наукових заведень, то і свідоцтво моральності. Іматрикуляційна такса виносить 10 К.

— **3 почти.** З днем 7. вересня 1912 отворено при ц. к. уряді почтовім в Білім Камені (повіт Золочів) телеграфічну стацию з обмеженою службою денною.

Всячина.

— **Яблінка зацвила.** З Коньського села в тішиньській повіті доносять про дивну прояву природи. В одному з тамошних овочевих садів зацвила в друге яблінка. Дивно виглядає се дерево. Видно на ній овочі, а рівночасно цвіт.

— **Регабілітація корсета.** Доси ще не було случаю, щоби який небудь університет став в обороні корсета. Се стало ся власне в Берліні, де то два професори Ф. Гіршфельд і А. Лево, постановили зрегабілітувати корсет. Після їх гадки шпурівка має незвичайні лічнічі ціхи; поборює і вилічує грудні недуги. Правда, що треба уживати корсета лише тоді, коли заходять точно означений випадок, якого рода грудної недуги, яку то німецькі учені назвали паралізом грудної клітки, недугу сю можна стрінути у женщин після даного типу збудованих. В тім випадку має тисненє корсета дуже добрі наслідки, улекшує віддих і примушує вершки легких до руханки. Се твердженє опирає ся на дуже подрібних оглядинах і численних провіренях, які переводить ся при помочи лучів Рентгена. Тепер будуть отже мати добрий викрут женщины. Ті, що хотять бути стрункими, будуть носити корсети і поклонувати ся муть на ореченє університету.

— **Ювілей часописи.** Минулого вторника дня 10. с. м. вийшло 40-тисячне число „Times-a“. Редакція додала надзвичайний додаток, який обнімає 44 сторін і описує дуже подрібно

довгу і незвичайно інтересну історію сего „Зевеса європейської преси“. У вступній статі розказана історія друкарської штуки від Гуттерберга до В. Морріса. Прегарно виконані ілюстрації і репродукції свідчать про поступ друкарської механіки і техніки.

Дальший уступ подає подрібно не лише склад редакції, печатні і адміністрації нинішнього „Times-a“, але і щоденну рутину їх праці. Звичайне число дневника обіймає 20 великих сторін, а зуживає тільки черенок, кілько треба на випечатанє двох грубих томів в вісімці. Всіх співробітників має нині „Times“ два тисячі! В редакційних салях працює постійно 390 писарів, а в печатні 350 складачів. Коли в 1827 р. міг „Times“ видати з під прас ледви 4000—5000 примірників на 4 сторони в одній годині, то нині видає 150.000 прим. на 16 сторін.

Цікаві також є в тім 40-тисячній числі уступі про початки і розвій англійських дневників, про початки інсератів, про нинішню штучку реклами, вкінці багато ілюстровані, описані подрібно славними фактовцями поодинокі фази, які переходять щоденно видавництво великого дневника — від зрубования дерев, яких уживає ся до виробу паперу, аж до обчислень brutto і netto розходів кожного числа.

— **Причини і лік проти випадання волося.** Саме тепер відбуває ся в Монастирі в Німеччині конґрес природописців і лікарів. Підчас конґресу виголосив межі іншими берлінський професор др. Е. Кромаєр цікавий відчит: про причини звичайного випадання волося (pityriasis capitis). Спеціаліст сей говорив: Звичайне випаданє волося, яке викликає лисину, має свою причину в нашій цивілізації. Скіра на голові вимагає світла і воздуха, щоби могла відповідно випарувати і задержати ся в здоровлю. Тимчасом до неї не має приступу ні світло, ні воздух, а се через буйну фризуру, вкладки зі штучного волося, капелюхи і перебуванє в замкнених кімнатах. Піт і товщі, які виділяє шкіра, збирають і живлять на голові галапасні мікроорганізми, які дразнять шкіру і є причиною її запалєня. Так само, як наша цивілізація приневолює нас до щоденного миття рук і лиця, до частікупелі, до правильного чищення зубів, так також і необхідним є правильне чищення шкіри. Шампонованє, яке в останніх десятих літ ввійшло в звичай, відповідно приміненє, представляє ся як зовсім відповідний спосіб чищення шкіри на голові. На жаль лише треба признати, що се досить трудна процедура, тим більше при довгім жіночім волосю. Найважнішим лічничим середником, без якого не можна обійти ся, є сірка в спиртових емульсиях, які по випарованю спирта, лишають тонку верству сірки на шкірі. Сірка ділає лічничо також в виді пудру особливо на шкіру, склонну вже з природи до виділювання товщу і загалом пудрованє товстого волося може в певній мірі заступити „шампонованє“ милом. Проти надмірного виділювання товщу зі шкіри на голові є таннаформовий пудер дуже добрим середником. Дуже важною є річю, додати недугу і забрати ся до неї завчасу, бо лік є без наслідку, коли волосє вже почало випадати. Треба отже, щоби від часу до часу піддавати шкіру на голові під лікарські оглядини до ствердження, чи недуга шкіри вже не означає ся в значній мірі, мимо сего, що волосє досить буйно ще росте.

Пробимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привіднувати нам нових передплатаників в кругах своїх знайомих.

Наука, умілість і письменство.

Василь Пачовський.

Вистава церковної штуки на Евхаристийнім конґресі у Відні 1912. (Ausstellung für kirchliche Kunst).

II.

(Вироби артистичного промислу. — Різьба. — Проект мозаїки вірменської катедрі у Львові. — Маларство. — Образ нашого артиста і рефлексії).

З головної салі входимо до кімнат, де виставлено вибори артистичного промислу в

матерії в тіснійшій значино, отже, хоруґви, бальдахми, коверці, дальматики, подушки, стихарі, фелони в латиньскім стилю. З них звертає увагу фелон з морі краски „бордо“ з поздовжними золотими бортами, витканими власноручно Єї ц. к. Високостю Архієпископом Марвією Йосифом.

Попід вікна притулились за склом взори артистичних оправ книг церковних, поміж котрими подибуємо вироби краківських фірм Буковського, Леварта і Ягоди. Замітна справа виробу робітні Ягоди: на жовтім тлі скріяної оправы інкрустація золотом і сріблом та червоною і попелястою шкірою в лєсенє ростиного орнаменту, обіймаючий Матір Божу Ченстохівську, зроблену з ріжновцвітної шкіри.

З виробів металевих виставлено лампи, ампули, ліхтарі, хрести, звони, з котрих найважливіші звони по візцям Оттона Голуба вилиті Кямпінїєм в Тренті з поставами апостолів, або чотирох євангелистів; цілу серію ремісничої роботи виставив Артур Круп зі своєї фабрики. Із золотих виробів звертала загальну увагу дорожочіна монстрація, призначена для костела в Маріацелі, після взору Оттона Голуба, вибита Францом Гальдером у Відні — висаджена дорогими каменями, та небавом її сирятано і не може подати докладнішого опису. Побіч неї найкращими являють ся чаша і киворій творений у тій самій фабриці по рисункам Леопольда Форстнера на них енкольпіони інкрустованої емалі прекрасної роботи. Такі самі річи роботи краківської фірми М. Ярра по візцям Яна Щептовського висаджені коралами не віддержують конкуренції.

З виробів скляних виставила замітні річи кристалевої фірми І. Л. Любмаєр з Відня і школа для промислу скляного в Штайнменав в Чехах. З кераміки виставлено найбільше артистичного заведеня „Wiener Keramik“ по візцям Михайла Повольного з Відня.

З деревляних виробів маємо ціле урядженє захристії, хор, сповідальниці хрести в новітнім стилю, з котрих звертає увагу хрест до ношеня, пляну Фердинанда Андрі з чудовим корпусом східного мотиву на синьозолотім орнаменті і — хрест простий в різьбою в дереві Ісуса роботи Якова Гадєнца в Боцені.

Побіч них вибігає поза обсяг деревляного промислу Мадонна різьблена в дерева і помальована проф. Йосифом Брайтнером з Відня, приватна власність Его Вел. Цісаря: Мати Божя з примкненими очима в золотій петулі і сивім плащі з золотими колесами, з хрестами стоїть на кулі в золотій короні піддержуваній ангєлами і тримає обіруч попід пахи дитя з білого дерева з золотою кулею в руці. Народні мотиви в різьбі і ростинім орнаменті в інкрустації використано у вітарі моделю проф. Андрія Компачера в Боцені, вітарна різьба его представляє народженє Христа і покліні 3 царів та пастарів на двох крилах.

З різьби звертає увагу велика теракотта „Серце Ісуса“ Іґнатія Вейріха в Римі, повна поваги ідеалізму у виразі лиця постать Ісуса в довгоскладковій киреї має в собі красу італійської школи. Але велика „Пієта“ Вільгельма Бормана, де Мати Божя сидить держучи повисле тіло Христа серед трох стоячих зболілих постатей, не має того виразу безмежного болю святості ізза невадлого світського усміху в устах. Легко модельовані ангєли проф. Юлія Белтовського з Львова установлені проти себе по обох сторонах вітаря повні фантазії в складках одія і легкості по вітних крил з одушевленєм на обличчях.

Переходимо до вітражів, котрих виставлено доволі много. Найкрасні зі згадуваного нами тирольского мозаїчного заведеня в Інсбруці по візцям Л. Форстнера: Ісуса з похиленою головою розп'ятого на синім хресті оточують сцени з життя ілюструючі сїм сьв. Тайн на жовтім тлі; замітні вікна роботи Франца Гецера у Відні по взорам Йосифа Райха: в колесі зображено яґня в чотирма символами євангелистів на лад старо-християнської символіки, або Рудольф з Габсбурґа держачи за поводі коня клячуть перед священиком, що підіймає в гору св. Евхаристию. Польські вітражі Жєленьського з Кракова по кетонам Мєгофєра не мають ясности, мабуть умисне творені я: запорошені для відтїньованя, але се дасть ся зробити милом для ока

тінюванем відповідно дібраного скла, як бачимо се у тирольських виробках.

З мозаїки побіч вітарів і нижі входової салі звертала увагу голова ангела на золотім тлі з божественним виразом на лиці, чудової роботи тої самої фабрики, призначена до ювілейного костела цїсарского у Відні. Але для нас важніші були проекти мозаїчної окраси нашої вірменської катедрі у Львові, один рисунку Яна Буковського, другий Кароля Машковського з Кракова, хоч чужинці минали їх легковажно, бачучи польські підписи і яркий тон контрасту золотої, синьої і червоної краски. Як би артисти були дійсно опрацювали проекти з вірменських мотивів, звернули би увагу на себе, маючи дуже вдячне поле до пошису своєї оригінальності; але они робили проекти видно без належного приготування до такої монументальної праці. О скільки нам відомі хоч би кодекси з препишним орнаментом вірменським, можемо сказати, що проєктована декорация убога наскрізь у вірменських мотивах і схибує. Згадаймо тільки боготство красок і мотивів трох Евангелій ріжних віків: вірменського „трапезунтского“ Евангелія з Х. ст. з бібліотеки монастира St. Lasare коло Венеції Nr. 22, де виступає чудова гра красок в орнаменті: зеленої (5 відтінків), синьої (3 в.), червоної (3 в.), сірої (6 в. від брунатої до попелястої), жовтої і золотої — далі стовпи лукової заставки з приміненем ангела та льва яко двигачів горішньої бордюри; або Евангеліє XIV ст. корол. бібліотеки в Берліні Nr. 272 орнамент ростиный золотої, зеленої, каштановатої, червоної, цеглястої, білої, синьої краски зі спіралями вського вида, з головами звїрят, когути, грифи; не кажемо уже про пишноту делікатного орнаменту Евангелія царської власної бібл. в Петербурзі жертвованого ечміядзинським патріархом Александрови II, або парижське вірменське Евангеліє нац. бібл. ч. 10а, де серед блеску золотої виступають яркі рожеві і голубі краски, кольонни з капітелями, птїць, пучі з нацинь, гірлянди і цвїти, льви на задних лабах, пави і т. и.

Сим не кажу, щоби ті всі мотиви зараз найшли ся у мозаїці вірменської катедрі у Львові, але повинні були артисти перестудіювати се богатство вірменської орнаментики, навідати церкви вірменської землі, та спізнати вірменські мініатюри від ечміядзинського Евангелія з VI стол. аж до Ев. царської публичної бібліотеки в Петербурзі в 1635 р., а тоді щойно творити проекти, примінюючи мотиви і краски до мозаїки, аби він не явив ся сумішкою візантійсько-польських новітніх мотивів без виразу вірменського національного духа.

(Конець буде).

— Накладом „Галицької Накладні“ Я. Оренштайна в Коломиї появил ся проф. д-ра Мирона Кордуби Географічний Атлас; містить 24 головних і 11 побічних карт з поясненнями автора. Се перший твір того рода в українській шкільній літературі, перший атлас на українській мові. Видане отсега атласу стояло чимало заходів, праці і коштів, але з задоволення можна сказати, що вдало ся подати твір, який що до укладу і технічного виконання стоїть на височині сучасних вимог науки. Таким чином українське шкільництво збагатить ся о дуже важний і потрібний підручник до науки географії, котрого брак давав ся вже доволі певно відчувати. А що добір карт і топографічного матеріалу в атласі пристосовано старанно до потреб української школи, то сей атлас український не лишень по формі але й по змісті стане павним професорам та шкільній молодечі у великій пригоді. Сей атлас се тільки початок цілої серії картографічних видань в українській мові. Вже почали ся роботи коло приладження великого географічного атласу, що містити ме 56 головних карт, та історичного атласу з 32 картами. За сим піде видане великих стінних карт і глїобів ріжної величини, як найстаранніше викінчених. Переведене сеї великої і поважної видавничої програми вимагає величезного вкладу гроша та праці і через се необхідима тут піддержка з боку всіх покликаних до сего чинників. Тому звертаємо на се видане бачність наших шкільних кругів і суспільности про введенне сего атласу у всіх класах руських гімназій вже в теперішнім шкільним роком, бо від швидкої продажі сего атласу у великій мірі залежати ме переведенне дальшої видавничої програми.

— **Нова книжка.** Яко 8. і 9. випуск „Новітньої бібліотеки“ вийшов вибір із писань Петра Альтенберга п. з. „Як я побачу...“ в перекладі Омеляна Карашкевича. Львів 1912. Наклад Володимира Боберского. Стор. 158, 32-ки. Ціна 80 сот.

Телеграми

з дня 20. вересня.

Вальзе. (ТКБ) Вчєра о 3:30 год. відїхав цїсар самоходом до Амштєтен. При відїзді прощала монарха публіка. В Амштєтен вїїв до двірського поїзда. Коли підчас відїзду поїзда мешканці вносили одушевляючі оклики, вийшов цїсар на платформу і військовим уклонном подякував. О 6:30 год. прибув цїсар до Пенсінга, звідки відїхав до Шенбруна.

Відень. (ТКБ). Комісія зовнішних справ австрійської делегації абєре ся на засіданє в четвєр дня 26. с. м. На дневнім порядку буджет мінїстерства заграничних справ. Фінансова комісія абєрає ся у вторник дня 24. с. м. зараз по повнім засіданю в цілі вибору предсїдника і реферєнтів.

Будапєшт. Az Ujsag доносить з правительственных кругів, що тих послів угорського сойму, котрі не є членами делегації, впусьтять на повних засіданях лише на місця, призначєні для публіки. Народи угор. делегації мають скінчити ся протягом одного тижня.

Відень. Берлінський корєспондєнт „Zeit.“ доносить, що в тамошних міродатних кругах висказують задоволенє з сеї причини, що Турєччина вкінци пересвїдчила ся, що предлоєги мін. Берхтольда не є спрямовані проти справ Турєччини. Подробіці предлоєги Берхтольда не звїсні. Предлоєно єї державам — з вїмком балканських держав і Турєччини — і тепєр є она вредметом конференції мєжи Берхтольдом а амбасадорами великих держав в цілі осягненя однакового способу поступованя. Німєччина є зовсїм по сторонї Австрії, Англія висказала ся прихильно, а навїть Росія дала ся остаточно переконати, що дорога, предкладаєна г-р. Берхтольдом, є одиноко можливою.

Мармароский Сигот (ТКБ) В горах Кереш-мєзе падає від кількох днів снїг і лежить понад метєр високо. З причини унеможливленя збору грозить мешканцям велике лихо. Не минула також небезпєка повенї. В більшїй часті комітату Мармарош є залатї поля. Від трох тижнів був вчєра перший дєнь без дощу.

Білгород. (ТКБ). В міродатних кругах заявляють, що неправдиво є вїсть, начє би сєрбське правительство приготувляло відозву до держав в справі управильненя відносин в старїй Сєрбії і Македонії. Також неправдивї є доноси часописи „Страда“ про заклєченє умови мєжи християнськими державами на Балканї, зверненої проти Турєччини.

Білгород. (ТКБ). Мимо урядових заперєчень рішучо піддержує ся чутка про маючу наступити військову акцію зі сторони Сєрбії і про зарядженє частиної мобілізації на дєнь 23. с. м. В міродатних кругах заявляють, що правительствє не думас про військову акцію, а зарядженя, які зробило, є конєчні з оглядом на непевнє положєнє на півострові.

Царгород. (ТКБ). „Ікдам“ перечить вїсть, начє би Порта згодила ся на прилуку Тріполїсу, а жадала лише турецького зверхництва над самовладним Бенггазі.

Царгород. (ТКБ). Мінїстер заграничних справ заперєчив вїстям часописий, начє би мінїстерияльна Рада ухвалила зїрвати мирові переговори і відкликати турецьких послів. Переговори трєвають дальше і є на добрий дорозі. В тїй справі відбуває ся дуже жива корєспондєнция. Як зачувати, мінїстерияльна рада приймє на засіданю дня 22. с. м. ухвали в справі мира.

Париж. „Матін“ доносить, що на торпєдовцї „Дантон“, недалеко Тульона, вибух огонь в складї пороху, але не було катастрофи, бо „Дантон“ не має много амуніції. Причиною пожежі були гази, які повстали при ладованю картушів. Картуші є так сильні, що жовїри при тїм занятї, не можуть прямо віддихати. „Матін“ зазначає, що се походить із хибної фабрикації пороху.

Вже час

замовляти 6

Народній Торговлі

Природні Літургічні

ВИНА

Австрійські по 96 К ва гект. franco Львів
Герцєговинські по 110 К „ „ „
Геґєлїйські по 120 К „ „ „
Самороднер по 132 К „ „ „

При замовленях низше гект. ціна виїша і то: при замовленях від 50 до 100 літрів о 4 сот. на літрі, а при замовленях низше 50 літрів о 8 сот. на літрі.

Бочки, вислані franco до „Маґазину Нар. Торг. Стрий“ приймаємо до двох місяців назад по ціні почислений. 436(12)

Тисячі ПРИЗНАНЬ до перегляду.

Музичні струменти

як: скрипки, цитри, кларнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тихже, поручає по дешєвїх цінах як деінде: **Укр. висилковий дїм „ОРКАН“** Львів, Копєрника 18. Соколам і Сїчам, ученикам і учителям великий опуст. Такж на рати. 388(20)

Накладом Piusverein-у появили ся гарно виконані ілюстровані переписні листки з малюнками артиста-малюра Асмана, які представляють найбільше займаючі сцени з другої турецької облоги Відня.

Сї листки висилає

Kanzlei des Piusvereines,

Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з почтовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовленя належить вислати на виїше згадану адресу.

Рух залізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середно-європейского.

амітка. Поїзди поспішні означєні г-р у б м друком. Години вічні від 00 вечєром до 559 рано означєні підчеркненєм чисел мінутових.

Вїзїзг зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05§, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.
*) до Рїшева. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) до Мїшани.
До Підволочиск: 6:10, 10:35, §2:16, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13.
†) до Красного. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
До Черновєць: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:53*, 11:00.
*) до Станїславава. †) до Коломиї. *) до Ходорова кожного попереднього дня перед недїлю і святам.
До Стрия: 6:00, 7:30, 10:02 §), 1:45, 6:50, 11:25. §) Від 16/6 до 8/9 включно лише в недїлю і рим.-кат свята.
До Самбора: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.
До Сокаля: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*).
*) до Рави рускої (лише в недїлі).
До Яворова: 8:40, 5:45.
До Підгаєць: 5:55, 4:53.
До Стоянова: 7:55, 5:20.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6:25, 10:55, 2:29*), 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30.
†) до Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
До Підгаєць: 6:09, 1:21*), 5:15, 10:40§).
*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і недїлю.
До Стоянова: 8:12, 5:38.

з двірця „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 6:28, 1:40*), 5:36, 10:59§).
*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і недїлю.

Поїзд поспішний зі Львова до Підволочиск відїздить о год. 2 мін. 16 по полудни в перону 2, Нр. сходів II.

Поїзд особовий зі Львова до Красного відїздить о год. 2 мін. 50 по полудни із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.

Поїзд особовий зі Львова до Станїславава відходить о години 2. мін. 35 по полудни в перону 3 Нр. сходів III.

Локальні поїзди.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6:02, від 1/5 до 15/9: 4:21.
До Янова: що дня від 1/5 до 30/9: 10:15, 3:03 в недїлі і рим.-кат, свята: від 5/5 до 8/9: 1:26.

Вїзїзг до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2:23, 5:45, 7:25, 8:30, 10:05, 1:10*, 1:30, 2:00§), 5:40, 7:25†, 8:25, 9:50.
*) з Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щодня. †) з Мїшани 15/6 до 30/9 включно щодня.
З Підволочиск: 7:20, 11:30, 1:50 §), 2:15, 5:30, 10:30, 10:48†).
†) з Красного. §) від 15/5 до 30/9 включно щодня.
З Черновєць: 12:05, 5:15§), 5:45†), 7:40, 10:25*), 1:55, 5:52, 6:26, 9:34.
*) з Станїславава. †) з Коломиї. §) з Ходорова кожного слїдуючого дня по недїлі і свята.
Зі Стрия: 7:28, 11:40, 4:25, 6:45, 10:19 §), 11:00 §) від 16/6 до 8/9 включно лише в недїлі і рим.-кат. свята.
З Самбора: 7:50, 9:55, 2:10, 8:30.
Зі Сокаля: 7:10, 1:25, 7:57.
З Яворова: 8:12, 4:20.
З Підгаєць: 11:10, 10:20.
Зі Стоянова: 10:01, 6:30.

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 7:01, 11:11 1:36*), 2:00, 5:10, 10:12, 10:31†).
†) з Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно щодня.
З Підгаєць: 7:26*) 10:49, 6:29*) 10:01, 12:00§).
*) з Винник. §) з Винник лише в суботу і недїлю.
Зі Стоянова: 9:42, 6:11.

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7:08*), 10:31, 6:11*), 9:41, 11:43§).
*) з Винник. §) з Винник в суботу і недїлю.

на головний дворець:

З Брухович: що дня 6:55, в недїлі: від 1/5 до 30/9: 7:43.
З Янова: що дня від 1/5 до 30/9: 1:11, 9:10.
З Винник: лише в суботу і недїлю: 12:16.

А0
**АМЕРИКИ
КАНАДИ**

найліпше перевозить

Лїнія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецка 99.

Цїна перєправи кораблем 220 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 120 К за діти понизше 12 літ з погол. подат.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Карпатія з Триєсту 24. вересня.

Саксонія з Триєсту 8. жовтня.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскорші і найвеличавїші пароходи на свїті:

Люзітанія, дня 28/9, 26/10.

Мавританія, дня 22/9, 12/10.

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ

„ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станїславів, ул. Смольни І, Перемишль, Ринок 26.

Удержує найкращий вибір всїх церковних річий. — Злучила найлучших артистів для виготовленя іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золочєня чаш і всїх напращї. Зєднала досї загальні признаня. 386(80cc)

БЮРО ТЕХНІЧНЕ архїтекта **ВАСИЛЯ НАГІРНОГО** у **ЛЬВОВІ**, Ринок 36 (дїм „Народної Торговлі“) згл. ул. На скалцї 3. виготовляє плани і кошториси на будівлі церков, домів парохїяльних, народних домів, читалень і прочі будівлі. 442(12)

„Карпатія“ тов. обесп. на житє — Заступство в Сїнявцї, п. Башня дол. приймає забезпєченя на житє, посаги, від огню, граду, крадіжки і випадків. 394(28).